

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO KL.VII

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV - VI.

(Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych).

OCENA : CELUJĄCY

1.Kształcenie literackie i kulturowe

1.1.Czytanie tekstów kultury

Uczeń:

- a) bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII,
- b) świadomie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich, bezbłędnie wskazuje elementy dramatu, swobodnie posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog,
- c) rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje,
- d) zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa jego funkcje,
- e) samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- f) w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi.

1.2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- a) bez trudu wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- b) bezbłędnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- c) samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki (obraz),
- d) dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową,
- e) rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy,
- f) samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

2.Kształcenie językowe

2.1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- a) rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, pojmuje wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem,
- b) sprawnie rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,
- c) rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego),
- d) bezbłędnie określa rodzaj formantu i właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym,
- e) bez trudu rozpoznaje rodzinę wyrazów, bezbłędnie łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- f) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, poprawnie odróżnia ich typy,
- g) bezbłędnie rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany,
- h) poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- i) bezbłędnie rozpoznaje mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

2.2.Zróźnicowanie języka

Uczeń:

- a) zna typy skrótów i skrótowców i bez trudu określa ich funkcje w zdaniu,
- b) dostrzega zróźnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu,
- c) rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców,
- d) rozumie znaczenie homonimów,
- e) zna i stosuje sposoby wzbogacania słownictwa,
- f) zna pojęcie stylu
- g) rozumie ,na czym polega błąd językowy.

2.3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń:

- a) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.

2.4.Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- a) świadomie wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- b) w swoich wypowiedziach poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- c) wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- d) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.

3.Tworzenie wypowiedzi

3.1.Elementy retoryki

Uczeń:

- a) sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- b) bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- c) tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- d) rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki,
- e) przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- f) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

3.2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- a) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, poprawnie formułuje pytania do tekstu,
- b) dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

4. Samokształcenie

Uczeń:

- a) zawsze korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- b) samodzielnie rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- c) systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- d) rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA: BARDZO DOBRY

1.Kształcenie literackie i kulturowe

1.1.Czytanie tekstów kultury

Uczeń:

- a) rozpoznaje rodzaje literackie: epikę, lirykę i dramat w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII,
- b) świadomie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umięd wymieniĆ ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- c) bez trudu wskazuje elementy dramatu, swobodnie posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog,
- d) rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, symbol oraz alegorię i poprawnie określa ich funkcje,
- e) zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego funkcje,
- f) samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- g) w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi.

1.2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- a) prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- b) poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- c) interpretuje dzieła sztuki (obraz),
- d) dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową,
- e) rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy,
- f) samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

2.Kształcenie językowe

2.2.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- a) rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, pojmuje wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem,
- b) sprawnie rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,
- c) rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego),
- d) poprawnie określa rodzaj formantu i właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym,
- e) rozpoznaje rodzinę wyrazów, bezbłędnie łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- f) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, poprawnie odróżnia ich typy,
- g) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany,

- h) poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- i) poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

2.3.Zróznicowanie języka

Uczeń:

- a) zna typy skrótów i skrótowców i określa ich funkcje w tekście,
- b) rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców,
- c) rozumie, czym jest błąd językowy,
- d) zna i zwykle stosuje sposoby wzbogacania słownictwa.

2.4. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń:

- a) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.

2.5.Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- a) zazwyczaj wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- b) w swoich wypowiedziach poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- c) wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- d) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.

3.Tworzenie wypowiedzi

3.1.Elementy retoryki

Uczeń:

- a) sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- b) bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- c) tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- d) rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- e) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki,
- f) przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- g) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

3.2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- a) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,
- b) poprawnie formułuje pytania do tekstu,
- c) dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

4. Samokształcenie

Uczeń:

- a) korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- b) samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- c) uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,

- d) rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii

OCENA :DOBRY

1.Kształcenie literackie i kulturowe

1.1.Czytanie tekstów kultury

Uczeń:

- a) rozpoznaje rodzaje literackie: epikę, lirykę i dramat,
- b) określa główne cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju,.
- c) posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich najważniejsze cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- d) zazwyczaj poprawnie wskazuje elementy dramatu,
- e) posługuje się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog,
- f) zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim symbol i poprawnie określa jego funkcje,
- g) zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego podstawowe funkcje,
- h) określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- i) w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

1.2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- a) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- b) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- c) w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz),
- d) wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową,
- e) rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy.

2.Kształcenie językowe

2.1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- a) rozumie mechanizm powstawania upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie,
- b) wskazuje wyraz podstawowy i wyraz pochodny (w większości przykładów),
- c) rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego),
- d) w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant,
- e) właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym,
- f) rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- g) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- h) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany (w większości przykładów),
- i) odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

2.2.Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- a) zna sposoby wzbogacania słownictwa.

2.3.Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń:

- a) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.

2.4.Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- a) wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- b) stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- c) dostrzega różnicę w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- d) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i poprawnie je stosuje.

3.Tworzenie wypowiedzi

3.1.Elementy retoryki

Uczeń:

- a) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- b) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- c) stosuje akapity jako spójne całości myślowe w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- d) odróżnia przykład od argumentu,
- e) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego,
- f) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie.

3.2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- a) tworzy zazwyczaj spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,
- b) formułuje pytania do tekstu,
- c) stara się właściwie interpretować głosowo czytane i wygłaszane teksty.

4.Samokształcenie

Uczeń:

- a) korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- b) samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- c) uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- d) rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA: DOSTATECZNY

1.Kształcenie literackie i kulturowe

1.1.Czytanie tekstów kultury

Uczeń:

- a) zazwyczaj rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- b) określa niektóre cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju,
- c) zwykle poprawnie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich podstawowe cechy,
- d) wskazuje elementy dramatu, zna terminy: akt, scena, monolog, dialog,
- e) rozpoznaje w tekście literackim symbol,
- f) zna pojęcie komizmu,
- g) z pomocą nauczyciela określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- h) w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

1.2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- a) w większości przypadków poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- b) stara się samodzielnie interpretować dzieła sztuki (obraz),
- c) dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową,
- d) zazwyczaj rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski.

2.Kształcenie językowe

2.1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- a) zna pojęcia: upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie,
- b) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,
- c) zna pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego),
- d) w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant , rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (typowe przykłady),
- e) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych,
- f) zwykle rozpoznaje imiesłowy,
- g) poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie (niekiedy z pomocą nauczyciela).

2.2.Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- a) zwykle stosuje typowe sposoby wzbogacania słownictwa.

2.3.Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń:

- a) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.

2.3.Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- a) stara się wykorzystywać wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- b) zazwyczaj stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- c) zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.

3.Tworzenie wypowiedzi

3.1.Elementy retoryki

Uczeń:

- a) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- b) tworzy wypowiedź, zazwyczaj stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,
- c) stosuje akapity w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- d) zna pojęcia: przykład i argument,
- e) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, przedstawia własne zdanie.

3.2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- a) tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,
- b) formułuje pytania do tekstu,
- c) próbuje dokonać właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

4.Samokształcenie

Uczeń:

- a) korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- b) samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,

- c) uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- d) rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA: DOPUSZCZAJĄCY

1.Kształcenie literackie i kulturowe

1.1.Czytanie tekstów kultury

Uczeń z pomocą nauczyciela:

- a) rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- b) klasyfikuje czytany utwór w odniesieniu do odpowiedniego rodzaju,
- c) wskazuje elementy dramatu,
- d) rozpoznaje w tekście literackim symbol,
- e) w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

1.2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- a) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstów,
- b) z pomocą nauczyciela interpretuje dzieła sztuki (obraz),
- c) dostrzega niektóre różnice między literaturą piękną a literaturą naukową.

2.Kształcenie językowe

2.1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- a) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,
- b) w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (łatwe przykłady)
- c) rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne,
- d) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych.

2.2.Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- a) dostrzega zróżnicowanie słownictwa.

2.3.Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń:

- a) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.

2.4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- stara się stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne i przy pomocy nauczyciela dokonuje poprawy błędów.

3.Tworzenie wypowiedzi

3.1.Elementy retoryki

Uczeń:

- a) przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- b) tworzy wypowiedź, stara się stosować odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,-
- c) prezentuje własne zdanie na dany temat.

3.2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- a) stara się tworzyć wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, korzystając ze wskazówek nauczyciela
- b) formułuje pytania do tekstu,
- c) dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów, choć nie zawsze poprawnie.

4.Samokształcenie

Uczeń:

- a) korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- b) uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- c) samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- d) rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.